

**COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 10 VAN 8 MEI 1973 BETREFFENDE HET
COLLECTIEF ONTSLAG, GEWIJZIGD DOOR DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREEN-
KOMSTEN NR. 10 BIS VAN 2 OKTOBER 1975, NR. 24 VAN 2 OKTOBER 1975,
NR. 10 QUATER VAN 6 DECEMBER 1983, NR. 10 QUINQUIES VAN
17 NOVEMBER 1999 EN NR. 10 SEXIES VAN 1 APRIL 2009**

TOELICHTING

Deze tekst omvat de coördinatie van navolgende overeenkomsten :

- de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 8 mei 1973, betreffende het collectief ontslag;
- de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 10 bis, nr. 10 quater, nr. 10 quinquies en nr. 10 sexies gesloten in de Nationale Arbeidsraad respectievelijk op 2 oktober 1975, 6 december 1983 en 17 november 1999 tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10.

De tekst omvat eveneens de wijziging die werd aangebracht door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 24 van 2 oktober 1975 betreffende de procedure van inlichting en raadpleging van de werknemersvertegenwoordigers met betrekking tot het collectief ontslag.

Bij deze samengeordende tekst zijn in bijlage navolgende teksten gevoegd :

- uittreksel van de artikelen van de koninklijke besluiten waarop de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 steunt;
- collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 ter, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 24 maart 1976, tot uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10, gewijzigd door collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis.

X X X

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 10 BETREFFENDE

HET COLLECTIEF ONTSLAG

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités;

Gelet op de Nationale Werkgelegenheidsconferentie van 3 april 1973 tijdens welke werd aanbevolen maatregelen te treffen om de gevolgen van collectief ontslag te verzachten;

Hebben navolgende interprofessionele organisaties van ondernemingshoofden en van werknemers

op 8 mei 1973 in de Nationale Arbeidsraad een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten en deze op 2 oktober 1975 gewijzigd.

De tekst van de collectieve arbeidsovereenkomst, zoals hij werd gewijzigd, luidt als volgt :

HOOFDSTUK I - DRAAGWIJDTE VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten in uitvoering van de Nationale Werkgelegenheidsconferentie van 3 april 1973.

Zij beveelt aan dat maatregelen worden getroffen om de gevolgen van het collectief ontslag te verzachten; zij is inderdaad van oordeel dat een aan de huidige omstandigheden aangepast sociaal beleid zo veel mogelijk moet voorkomen dat de werknemer, voor wie het behoud van de arbeidsverhouding van levensbelang is, slachtoffer wordt van de technische en economische vooruitgang.

Ten einde deze doelstelling te verwezenlijken, wordt op grond van deze overeenkomst aan de werknemers, die het slachtoffer worden van collectief ontslag een speciale vergoeding ten laste van hun werkgever toegekend.

HOOFDSTUK II - BEGRIP "COLLECTIEF ONTSLAG"

Artikel 2

[Onder collectief ontslag, in de zin van onderhavige overeenkomst, wordt verstaan elk ontslag om economische of technische redenen dat in de loop van een ononderbroken periode van 60 dagen een aantal werknemers treft dat ten minste 10 % vertegenwoordigt van de gemiddelde tijdens het kalenderjaar, dat het ontslag vooraf gaat, tewerkgestelde personeelssterkte.

Voor de ondernemingen die 20 tot 59 werknemers tewerkstellen, is er evenwel collectief ontslag indien ten minste zes werknemers worden getroffen]¹.

¹ Aldus gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis van 2 oktober 1975 (artikel 1).

HOOFDSTUK III - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 3

De overeenkomst is van toepassing op de ondernemingen waar gedurende het kalenderjaar dat het ontslag voorafgaat, gemiddeld ten minste 20 werknemers waren tewerkgesteld.

De modaliteiten om het gemiddelde van de tijdens een kalenderjaar tewerkgestelde werknemers te berekenen, worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 2 en 3 van het koninklijk besluit van 5 december 1969 betreffende de aangifte van collectieve afdankingen en de kennisgeving van vacante betrekkingen.

Artikel 4

[Voor de toepassing van onderhavige overeenkomst geldt als onderneming, de technische bedrijfseenheid, zoals dit begrip is omschreven in artikel 14 van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven en in de uitvoeringsbesluiten van deze wet]².

Wordt als werknemer beschouwd, degene die is tewerkgesteld krachtens een arbeidsovereenkomst of een leerovereenkomst.

Artikel 5

Vallen niet onder deze overeenkomst :

- a) de werknemers, aangeworven voor een bepaalde duur of voor een bepaald werk;
- b) de [werklieden]³ uit het bouwbedrijf;
- c) de werknemers bedoeld in artikel 16 van het koninklijk besluit van 23 maart 2007 tot uitvoering van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen, met uitzondering van de werklieden, werksters en leerlingen die ressorteren onder het paritair comité voor de diamantnijverheid en -handel.]⁴

Bijzondere modaliteiten kunnen op het vlak van de sector worden vastgesteld voor de onder b) en c) bedoelde werknemers.

Collectieve overeenkomsten, gesloten op het vlak van de sector, kunnen eventueel andere categorieën werknemers uit het toepassingsgebied van deze overeenkomst sluiten.

HOOFDSTUK IV - VERGOEDING VERSCHULDIGD BIJ COLLECTIEF ONTSLAG

Artikel 6

Bij collectief ontslag ontvangen de bij deze overeenkomst bedoelde werknemers, boven de werkloosheidsuitkeringen waarop zij recht hebben, een bijzondere vergoeding - "vergoeding wegens collectief ontslag" genaamd - ten laste van hun werkgever.

² Aldus gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis van 2 oktober 1975 (artikel 2) en bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 quater van 6 december 1983 (artikel 1).

³ Aldus gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 quater van 6 december 1983 (artikel 2).

⁴ Aldus gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 sexies van 1 april 2009 (artikel 1).

Artikel 7

Worden met de in artikel 6 bedoelde werknemers gelijkgesteld :

- a) de werkloze werknemers die om redenen onafhankelijk van hun wil uit het genot van de werkloosheidsuitkeringen zijn gesloten;
- b) de werknemers die een nieuwe betrekking bekleden waar zij een loon ontvangen dat lager ligt dan het loon dat zij voordien verdienden;
- c) de werknemers die een beroepsopleiding voor volwassenen doorlopen en een vergoeding ontvangen die lager ligt dan het loon dat zij voordien verdienden.

Artikel 8

Voor de in artikel 6 bedoelde werknemers is het bedrag van de vergoeding gelijk aan de helft van het verschil tussen het netto-referteloon en de werkloosheidsuitkeringen waarop deze werknemers aanspraak kunnen maken.

Voor de in artikel 7, a) bedoelde werknemers is het bedrag van de vergoeding gelijk aan de helft van het verschil tussen het netto-referteloon en de werkloosheidsuitkeringen waarop deze werknemers aanspraak hadden kunnen maken.

Voor de in artikel 7, b) en c) bedoelde werknemers is dit bedrag gelijk aan de helft van het verschil tussen het netto-referteloon en het totaal van de netto-inkomsten verkregen uit hoofde van de nieuwe betrekking of van de beroepsopleiding.

Artikel 9

Het netto-referteloon is gelijk aan het bruto-maandloon begrensd tot [37.925]⁵ frank en verminderd met de persoonlijke sociale zekerheidsbijdrage en de fiscale inhouding.

De grens van [37.925]⁵ frank is gekoppeld aan indexcijfer [134,52 (1971=100)]⁵ ; zij is gebonden aan de schommelingen van het indexcijfer der consumptieprijzen, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971 houdende inrichting van het stelsel van koppeling aan het indexcijfer der consumptieprijzen. Deze grens zal jaarlijks, per 1 januari, worden herzien, rekening houdend met de evolutie van de regelingslonen⁶.

[...] ⁷.

Het netto-referteloon wordt op [de hogere euro]⁸ afgerond.

Artikel 10

§ 1. Het brutoloon omvat de contractuele premies die rechtstreeks verbonden zijn aan de door de werknemer verrichte prestaties waarop afhoudingen voor sociale zekerheid worden gedaan en waarvan de periodiciteit der betaling niet meer dan één maand belooft.

⁵ Aldus gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis van 2 oktober 1975 (artikel 3).

⁶ Op het bedrag van 37.925 frank dient, voor de ontslagen waartoe na 1 januari 1976 werd overgegaan, de herwaarderingscoëfficiënt 1,04 te worden toegepast (zie het artikel 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 ter van 24 maart 1976 in bijlage II).

⁷ Opgeheven bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis van 2 oktober 1975 (artikel 3).

⁸ Aldus gewijzigd bij de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 sexies van 1 april 2009 (artikel 2).

Het omvat ook de voordelen in natura die onderworpen zijn aan afhoudingen voor sociale zekerheid.

Daarentegen worden de premies of vergoedingen, verleend als tegengewicht van werkelijke kosten, niet in aanmerking genomen.

§ 2. Voor de per maand betaalde werknemer is het brutoloon het loon door hem verdiend gedurende de referentemaand, bepaald in navolgende § 6.

§ 3. Voor de werknemer, die niet per maand wordt betaald, wordt het brutoloon berekend op grond van het normale uurloon.

Het normale uurloon wordt bekomen door het loon voor de normale prestaties over de referentemaand te delen door het aantal normale uren, gewerkt in die periode. Het aldus bekomen resultaat wordt vermenigvuldigd met het aantal arbeidsuren, bepaald bij de wekelijkse arbeidstijdregeling van de werknemer; dit produkt, vermenigvuldigd met 52 en gedeeld door 12, stemt overeen met het maandloon.

§ 4. Het brutoloon van een werknemer, die niet heeft gewerkt gedurende de gehele referentemaand, wordt berekend alsof hij aanwezig was geweest alle arbeidsdagen die in de beschouwde maand vallen.

Indien krachtens bepalingen van de overeenkomst, een werknemer slechts gedurende een gedeelte van de referentemaand moet werken, en hij al die tijd niet heeft gewerkt, wordt zijn brutoloon berekend op grond van het aantal arbeidsdagen, welk in de overeenkomst is vastgesteld.

§ 5. Aan het brutoloon dat door de werknemer bekomen wordt of hij nu per maand of anders wordt betaald, wordt een twaalfde toegevoegd van het totaal der contractuele premies waarvan de periodiciteit der betaling niet meer dan één maand belooft, afzonderlijk ontvangen door die werknemer in de loop van de twaalf maanden die aan het collectief ontslag voorafgaan.

§ 6. Naar aanleiding van het bij artikel 14 voorziene overleg, zal in gemeen akkoord worden beslist met welke referentemaand rekening moet worden gehouden.

Indien er geen referentemaand is vastgesteld, wordt de kalendermaand, die de datum van het collectief ontslag voorafgaat, in aanmerking genomen.

Artikel 11

De in artikel 6 bepaalde vergoeding is verschuldigd gedurende een periode van vier maanden die aanvangt daags na de beëindiging van de arbeidsovereenkomst of eventueel daags na het verstrijken van de periode die door een opzeggingsvergoeding is gedekt.

Wanneer de door de werknemers genoten opzeggingstermijn drie maanden overtreft of wanneer de verbrekingsvergoeding overeenstemt met een opzeggingstermijn die drie maanden overtreft, zal de in voorgaand lid bedoelde periode van vier maanden worden verminderd met de duur waarmee de opzeggingstermijn de derde maand overtreft.

Artikel 12

[De in artikel 6 bepaalde vergoeding is niet verschuldigd aan de werknemers die het genot hebben van :

- de wettelijke uitkeringen voorzien in geval van sluiting van ondernemingen;

- de vergoedingen bedoeld bij de artikelen 16 tot 18 van de wet van 19 maart 1991 houdende bijzondere ontslagregeling voor de personeelsafgevaardigden in de ondernemingsraden en in de comités voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen alsook voor de kandidaat-personeelsafgevaardigden en artikel 20 van de collectieve overeenkomst van 24 mei 1971 betreffende het statuut van de syndicale afvaardiging van het personeel der ondernemingen.]⁹

Artikel 13

De bijkomende voordelen, toegekend op grond van de op het vlak van de onderneming of van de sector gesloten collectieve overeenkomsten of akkoorden, worden afgetrokken van het bedrag van de vergoeding voor collectief ontslag. Deze bepaling sluit in dat deze overeenkomst niet van toepassing is wanneer collectieve overeenkomsten of akkoorden bestaan die in gelijkwaardige of hogere voordelen voorzien dan deze bepaald in onderhavige overeenkomst.

HOOFDSTUK V - VOORLICHTING EN ADVIES

Artikel 14

[...] ¹⁰.

HOOFDSTUK VI - DATUM VAN INWERKINGTREDING, DUUR, HERZIENING EN OPZEGGING

Artikel 15

Deze overeenkomst wordt van kracht op 1 mei 1973 en geldt voor de collectieve ontslagen die zich na deze datum hebben voorgedaan¹¹.

Zij is gesloten voor onbepaalde duur.

Zij zal op verzoek van de meest gereede ondertekenende partij kunnen herzien of opgezegd worden, met een opzeggingstermijn van zes maanden.

De organisatie die het initiatief tot herziening of opzegging neemt, moet de redenen aangeven en amendementsvoorstellen indienen, de andere organisaties gaan de verbintenis aan deze, binnen de termijn van een maand na ontvangst, in de Nationale Arbeidsraad te bespreken.

x x x

Gelet op artikel 28 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités verzoekt de Nationale Arbeidsraad dat deze overeenkomst door de Koning algemeen verbindend wordt verklaard.

Gedaan te Brussel, op acht mei negentienhonderd drieënzeventig.

⁹ Aldus gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 sexies van 1 april 2009 (artikel 3).

¹⁰ Opgeheven bij collectieve arbeidsovereenkomst nr. 24 van 2 oktober 1975 (artikel 7).

¹¹ De collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis is van kracht vanaf 1 juli 1975 en geldt voor het collectief ontslag dat zich na deze datum heeft voorgedaan.

Inwerkingtreding van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging van de CAO nr. 10 :

- CAO nr. 10 bis : 1 juli 1975;
- CAO nr. 24 : 1 oktober 1975;
- CAO nr. 10 quater : 6 december 1983;
- CAO nr. 10 quinquies : 17 november 1999;
- CAO nr. 10 sexies : 1 april 2009 (geldt voor de collectieve ontslagen die zich na deze datum voordoen).

BIJLAGE I

UITTREKSEL VAN DE ARTIKELEN VAN DE BESLUITEN, WAAROP DEZE OVEREENKOMST STEUNT

Koninklijk besluit van 5 december 1969 betreffende de aangifte van collectieve afdankingen en de kennisgeving van vacante betrekkingen (art. 2 en 3)

Artikel 2

Om het gemiddelde te berekenen van het aantal werknemers die tijdens een kalenderjaar in een onderneming zijn tewerkgesteld, wordt het totale aantal van de werknemers die, op het einde van elk kwartaal van het beschouwde jaar, voor die onderneming werden aangegeven bij de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid of bij het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers en, wat de krachtens een leerovereenkomst tewerkgestelde personen betreft, bij de Rijkskas voor Jaarlijks Verlof, gedeeld door het aantal kwartalen waarvoor bij voornoemde instellingen een aangifte werd ingediend.

Artikel 3

Wanneer op de dag van de bij artikel 2 bedoelde berekening, een of meer driemaandelijks aangiften betreffende dat kalenderjaar ontbreken bij de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid, bij het Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers of bij de Rijkskas voor Jaarlijks Verlof, dient voor de ontbrekende periode het rekenkundig gemiddelde van het aantal werknemers, vermeld op de ingediende driemaandelijks aangiften, in aanmerking te worden genomen.

[Koninklijk besluit van 23 maart 2007 tot uitvoering van de wet van 26 juni 2002 betreffende de sluiting van de ondernemingen (artikel 16)]

Zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van titel III (sluitingsvergoeding) van de wet :

- 1° de werknemers die ressorteren onder het paritair comité voor het havenbedrijf;
- 2° het varend personeel dat ressorteert onder het paritair comité voor de zeevisserij;
- 3° de uitzendkrachten van de ondernemingen die ressorteren onder het paritair comité voor de uitzendarbeid en de erkende ondernemingen die buurtwerken of -diensten leveren;
- 4° de werklieden, werksters en leerlingen die ressorten onder het paritair comité van de diamantnijverheid en -handel.^{12]13}

¹² De categorie onder 4° valt onder de toepassing van deze cao (cf. art. 5, c).

¹³ Wijziging van de bijlage (Beslissing van de Raad van 1 april 2009).

BIJLAGE II

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 10 TER VAN 24 MAART 1976 TOT UITVOERING
VAN COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST NR. 10 VAN 8 MEI 1973 BETREFFENDE
HET COLLECTIEF ONTSLAG, GEWIJZIGD DOOR COLLECTIEVE ARBEIDS-
OVEREENKOMST NR. 10 BIS VAN 2 OKTOBER 1975

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

Gelet op artikel 9 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 van 8 mei 1973 betreffende het collectief ontslag, gewijzigd door artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis van 2 oktober 1975, waarin wordt bepaald dat op 1 januari van elk jaar de grens van het bruto-maandloon, dat tot basis dient voor de berekening van de vergoeding verschuldigd bij collectief ontslag, zal worden herzien, rekening houdend met de evolutie van de regelingslonen.

Overwegende dat een collectieve arbeidsovereenkomst dient gesloten te worden waarbij uitvoering wordt gegeven aan de bepalingen van genoemd artikel 9 door het vaststellen van een herwaarderingscoëfficiënt voor de grens van het bruto-maandloon;

Hebben de in de Nationale Arbeidsraad vertegenwoordigde interprofessionele organisaties van werkgevers en van werknemers

op 24 maart 1976 navolgende collectieve arbeidsovereenkomst gesloten.

Artikel 1

In uitvoering van de bepalingen van artikel 9 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 van 8 mei 1973 betreffende het collectief ontslag, gewijzigd door artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 bis van 2 oktober 1975, wordt op de grens van het bruto-maandloon dat tot basis dient voor de vaststelling van het netto-referteloon de coëfficiënt 1,04 toegepast.

Artikel 2

Deze overeenkomst wordt van kracht op 1 januari 1976 en geldt voor het collectief ontslag waartoe na deze datum werd overgegaan.

Ze is gesloten voor onbepaalde duur.

Ze kan op dezelfde wijze als de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 10 betreffende het collectief ontslag, van 8 mei 1973, worden herzien of opgezegd.

X X X

Gelet op artikel 28 van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, vraagt de Nationale Arbeidsraad dat onderhavige overeenkomst bij koninklijk besluit algemeen verbindend zou worden verklaard.

Gedaan te Brussel, op vierentwintig maart negentienhonderd zesenzeventig.